

Kokousaika **Torstai 13.12.2018 kello 18:00 – 19:15**

Kokouspaikka **Pappilanniemen kurssikeskus, Pappilanniemi 51, Sääksmäki**

Läsnä

Aalto, Jorma
Aaltonen, Pirkko
Eteläniemi, Erkki
Fredrikson, Juhani Liisa Perholan varajäsenenä
Harinen, Seppo
Heikkinen, Marja
Henttonen-Hakala, Maarit
Hukkila, Nina Päivi Muhosen varajäsenenä
Hyökyvaara, Eila Seppo Sinisalonen varajäsenenä
Karppila, Ulla
Kauhanen, Kari
Lähde, Elina
Mäkelä, Satu
Niska, Ritva
Niska, Salme
Nummela, Lahja
Patojoki, Päivi
Peräkääly, Anja, puheenjohtaja
Pulla-Savolainen, Sari
Salminen, Helena
Tynskä, Pekka
Veuro, Sari

Poissa

Hupanen, Pentti
Ilovuori, Sari
Lehtonen, Toivo
Muhonen, Päivi
Perhola, Liisa
Saarinen, Anne
Salminen, Kari
Sinisalo, Seppo

Muut osallistujat

Antola, Markku kirkkoherra, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Tuomioja, Eija talousjohtaja, sihteeri
Hutko, Ulla-Mari kasvatuksen toimialajohtaja
Isomäki, Päivi johtava diakonian viranhaltija
Koivusilta, Karri kiinteistöpäällikkö
Koskenalusta, Mari kurssikeskuksen johtaja
Pirinen, Elsi seurakuntapuutarhuri

Asiat § 42 – 51

Allekirjoitus

Anja Peräkääly
puheenjohtaja

Eija Tuomioja
sihteeri

Pöytäkirja on tarkastettu Valkeakoski 13.12.2018

Salme Niska

Ritva Niska

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Seurakunnan kirkkoherranvirastossa 14.12.2018 – 15.1.2019 vi-rastopäivinä klo 9.00 – 11.00 ja 12.00 - 14.00.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Käsiteltävät asiat:		SIVU
42 §	Kokouksen avaus	4
43 §	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
44 §	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
45 §	Pöytäkirjan tarkastajien valitseminen	5
46 §	Hautapaikkahinnaston muutoksen vahvistaminen 1.1.2019 alkaen	6
47 §	Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 – 2021 ja vuoden 2019 talousarvion hyväksyminen	7
48 §	Aloite kirkon käyttöönottamiseksi joulunajan tilaisuuksiin	9
49 §	Seurakuntavaalien tulos	10
50 §	Ilmoitusasiat	13
51 §	Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen	14

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

42 §

Kokouksen avaus

**Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhar-
tauden, jonka aluksi laulettiin Kauneimmat joululaulut
-lauluvihosta laulu numero 17 Pieni liekki.**

Ei muutoksenhakuoikeutta

43 §

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan kutsu kirkkovaltuuston kokoukseen on asialuetteloineen lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Lisäksi kirkkovaltuuston työjärjestyksen 8 § 2 momentin mukaan esityslista liitteineen ja muut mahdolliset asiakirjat on, jolleivät erityiset syyt ole esteenä, toimitettava valtuutetuille vähintään kolme päivää ennen valtuuston kokousta.

Kirkkovaltuuston kokouksesta on ollut kuulutus asialuetteloineen nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 4.12.-13.12.2018. Valtuutetuille kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty 3.12.2018.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, koska läsnä oli 22 valtuutettua tai varavaltuutettua.

Ei muutoksenhakuoikeutta

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

**44 §
Työjärjestyksen hyväksyminen**

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta

**45 §
Pöytäkirjan tarkastajien valitseminen**

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kullakin kerralla kaksi sitä varten valittua valtuutettua.

Kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 15.1.2015, että pöytäkirjan tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksen mukaan alkaen aakkosten lopusta.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi Salme Niskan ja Ritva Niskan.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

46 §

Hautapaikkahinnaston muutoksen vahvistaminen 1.1.2019 alkaen

KN 22.11.2018, 188 §

Hautaoikeutta on nykyisillä säännöillä mahdollista jatkaa 25 vuotta kerrallaan. Vuoden 2019 alussa on päätetty aloittaa päättyneiden hautaoikeuksien kuulutus kaikilla hautausmailla. Omaisten taholta on usein esitetty toive, että hautaoikeutta olisi mahdollista jatkaa lyhyempi aika kuin 25 vuotta. Jos omaiset haluavat säilyttää haudan, mutta tietävät etteivät pysty huolehtimaan haudan hoidosta 25:tä vuotta ja hautaan ei ole tulossa hautauksia, on lyhyempi hautaoikeuden jatkaminen perusteltua. Lyhyempi hautaoikeuden jatkaminen on myös keino saada jatkomaksua pienemmäksi ja joillekin omaisille sen myötä mahdollisuus säilyttää hauta.

Hautaoikeuksien hallinnointi aiheuttaa myös seurakunnalle kustannuksia, jonka vuoksi alle 10 vuoden hautaoikeuden jatkaminen muulloin kuin hautauksen yhteydessä ei ole perusteltua.

Esitän, että hautaoikeutta voi 1.1.2019 alkaen jatkaa 10 vuotta ja 25 vuotta kerrallaan. Tällöin jatkomaksut ovat:

Yhden arkkuhautapaikan jatkomaksu 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 €. Kolumbaariohauhan jatkomaksu 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 €. Urnahaudan jatkomaksu 10 vuotta 50 € ja 25 vuotta 125 €.

Hautapaikka- ja hautaushintoihin ei esitetä muutoksia.

Seurakuntapuutarhurin päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto vahvistaa hautapaikkahinnaston muutoksen 1.1.2019 alkaen seuraavasti:

Hautaoikeutta voi muulloin kuin hautauksen yhteydessä jatkaa 10 vuotta tai 25 vuotta kerrallaan. Hautaoikeuden jatkomaksut ovat:

- yksi arkkuhautapaikka 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 € sekä
- rinnakkaiset arkkuhautapaikat 10 vuotta 100 € x hautapaikkojen lukumäärä ja 25 vuotta 250 € x hautapaikkojen määrä
- kolumbaariohauta 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 €
- urnahauta 10 vuotta 50 € ja 25 vuotta 125 €

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto vahvistaa hautapaikkahinnaston muutoksen 1.1.2019 alkaen seuraavasti:

Hautaoikeutta voi muulloin kuin hautauksen yhteydessä jatkaa 10 vuotta tai 25 vuotta kerrallaan. Hautaoikeuden jatkomaksut ovat:

- yksi arkkuhautapaikka 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 € sekä
- rinnakkaiset arkkuhautapaikat 10 vuotta 100 € x hautapaikkojen lukumäärä ja 25 vuotta 250 € x hautapaikkojen määrä
- kolumbaariohauta 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 €
- urnahauta 10 vuotta 50 € ja 25 vuotta 125 €

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto vahvistaa hautapaikkahinnaston muutoksen 1.1.2019 alkaen seuraavasti:

Hautaoikeutta voi muulloin kuin hautauksen yhteydessä jatkaa 10 vuotta tai 25 vuotta kerrallaan.

Hautaoikeuden jatkomaksut ovat:

- yksi arkuhautapaikka 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 € sekä
- rinnakkaiset arkuhautapaikat 10 vuotta 100 € x hautapaikkojen lukumäärä ja 25 vuotta 250 € x hautapaikkojen määrä
- kolumbaarionahauta 10 vuotta 100 € ja 25 vuotta 250 €
- uurnahauta 10 vuotta 50 € ja 25 vuotta 125 €

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

47 §

Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 – 2021 ja vuoden 2019 talousarvion hyväksyminen

KN 22.11.2018, 192 §

Vuoden 2019 talousarvion verotulokertymä on arvioitu 1,65 suuruisen tuloeroprocentin mukaan. Verotuloja on seurakunnalle arvioitu kertyvän 4.380.000 euroa, missä on kirkkohallituksen tilittämää valtionrahoitusosuutta 400.000 euroa.

Talousarviossa verotulojen osuus ulkoisista tuloista on 87 %. Ulkoiset toimintamenot ovat 5.663.645 euroa, kun ne vuoden 2018 talousarviossa ovat 4.648.869 euroa. Talousarvion suurin menoerä on henkilöstömenot, joista palkkojen osuus on 2.207.228 euroa ja muiden henkilöstömenojen 553.851 euroa, yhteensä 2.761.079 euroa. Tässä on kasvua 1 % kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna.

Poistosuunnitelman mukaisten poistojen määrä on 583.225 euroa.

Parhaana talouden tasapainon mittarina on käytetty vuosikatteen määrän suhdetta tulevien investointien ja lainanlyhennysten vuosikeskiarvoon. Vuoden 2019 talousarviossa vuosikate on -1.033.735 euroa (-40.306 euroa v. 2018).

Talousarvioehdotuksessa henkilöstökulut ovat 2.761.079 euroa, mikä on 63 % verotuloista. Sivukulut on laskettu 25,25 % mukaisina. Vakituisten henkilöstön lisäksi ehdotuksessa on määrärahat kesäpapin, kahden määräaikaisen nuorisotyöntekijän, suntioiden sijaisen, hautausmaan kausityöntekijöiden, Pappilanniemen henkilöstön sijaisten palkkaukseen sekä kerho- ja leiriavustajapalkkioihin.

Tässä muodossa hyväksyttynä toiminta- ja taloussuunnitelmalla vuosille 2019 – 2021 ja talousarviolla vuodelle 2019 ei ole välittömiä lapsiasiavaihtuksia.

Liitteenä on toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2019 – 2021 ja talousarvio vuodelle 2019.

Taloussuunnittelijan päätösehdotus:
Kirkkoneuvosto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 ja talousarvion vuodelle 2019 kirkkovaltuustolle esitettäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Kirkkoneuvosto esittää toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 ja talousarvion vuodelle 2019 kirkkovaltuustolle.

Liitteenä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 ja talousarvion vuodelle 2019

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019 - 2021 ja talousarvion vuodelle 2019.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

48 §
Aloite kirkon käyttöönottamiseksi joulunajan tilaisuuksiin

KN 22.11.2018, 194 §

Kirkkovaltuuston kokouksessa 15.11.2018 jätettiin kahden kirkkovaltuutetun allekirjoittama aloite Valkeakosken kirkon ottamiseksi käyttöön joulun 2018 alla. Ulla Karppilan ja Eila Hyökyvaaran aloitteessa kirkon käyttöön ottoa perustellaan sillä, että joulun aikana harvemmin kirkossa käyvät osallistuvat kauneimpien joululaulujen ja esim. urkukonsertteihin, joissa usein on esiintynyt tilanahtautta. Aloitteen mukaan "Yhteistyötoimikunta tekee esityksen kirkkoneuvostolle Valkeakosken kirkon saamiseksi käyttöön nopealla aikataululla, mikä mahdollistaisi yllä mainittujen ja muidenkin tilaisuuksien järjestämisen Valkeakosken kirkossa. Kirkkoneuvosto toteuttaa esitetyt toimenpiteet mahdollisimman nopeasti ja ilmoittaa viipymättä kirkon käyttöönottamisesta asiasta kiinnostuneille osapuolille."

Aloite on otettu käsittelyyn välittömästi, nopeimmalla mahdollisella aikataululla siten, että se saatettiin alustavasti käsiteltävänä asiana kirkkoneuvoston tietoon 16.11.2018 kokouskutsun yhteydessä ilman päätösehdotusta. Näin oli mahdollista toimia, koska oli tiedossa, että yhteistyötoimikunta kokoontuu 21.11., päivää ennen seuraavaa kirkkoneuvoston kokousta.

Yhteistyötoimikunta käsitteli asiaa kokouksessaan 21.11.2018 ja totesi seuraavaa: "Yhteistyötoimikunta on kokouksessaan 7.3.2018 päättänyt sekä työntekijöiden että seurakuntalaisten turvallisuusnäkökulmasta joutuksen pitää Valkeakosken kirkko suljettuna toiminnalta hallintoprosessin loppuun saakka. Lisäksi myöhemmin on päätetty pitää myös kirkon luentosali suljettuna, koska siellä on myös sisäilman epäpuhtauksien riski, eikä kulkua kirkkosaliin sitä kautta voida estää."

Yhteistyötoimikunta toteaa, että sisäilman ja rakenteiden turvallisuusnäkökulmasta kirkon turvallisuus ei ole parantunut, eikä mitään lisätutkimuksia tai korjaustoimenpiteitä ehditä tällä aikavälillä tekemään. Lisäksi todetaan, että joulunajan tilaisuudet on saatu sijoitettua entiseen tapaan muihin seurakunnan tiloihin ja niiden uudelleen järjestelystä aiheutuisi työntekijöille ja vierailijoille kohtuutonta haittaa. Yhteistyötoimikunta päättää, että kaikki Valkeakosken kirkon tilat pysyvät suljettuna Valkeakosken kirkon purkamista koskevan päätöksen hallintoprosessin loppuun saakka."

Työntekijöiden ja seurakuntalaisten turvallisuutta ei voida taata Valkeakosken kirkossa. Kirkossa huoltotoimenpiteitä suorittaneet työntekijät ovat kertoneet saavansa hengitystieoireita lyhyenkin oleskelun aikana kirkossa. Kirkon kellarissa esiintyy yhä kosteutta ja pahaa hajua siitä huolimatta, että pohjan maa-aines on vaihdettu muutama vuosi sitten. Kun joulun ajan ohjelma konsertteineen, kauneimpine joululauluineen, messuineen ja muine tilaisuuksineen on suunniteltu toteutettavaksi muissa kiinteistöissä, ei ole perusteita ottaa kirkkoa käyttöön aloitteessa tarkoitettulla tavalla. Aloitteessa mainittu peruste tilanahtaudesta joulun tilaisuuksissa on pyritty välttämään sillä, että eniten tilaa vaativat tilaisuudet on sijoitettu Sääksmäen kirkkoon.

Lapsiasiavaikutus: Joulun alla runsaasti lapsia osallistuu kirkoissa järjestettäviin tilaisuuksiin. Koska Valkeakosken kirkon sisäilman puhtaudesta ei ole takeita, olisi epäeettistä tarjota lapsille mahdollisuus oleskella epäterveellisissä tiloissa.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Valkeakosken kirkon käyttöön ottamiselta puuttuvat riittävät perusteet.

Puheenjohtajan päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää vastauksena aloitteeseen kirkon käyttöönottamiseksi joulunajan tilaisuuksiin, että Valkeakosken kirkon tilat pidetään suljettuna Valkeakosken kirkon purkamista koskevan päätöksen hallintoprosessin loppuun saakka.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vastauksena aloitteeseen kirkon käyttöönottamiseksi joulunajan tilaisuuksiin, että Valkeakosken kirkon tilat pidetään suljettuna Valkeakosken kirkon purkamista koskevan päätöksen hallintoprosessin loppuun saakka.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto päättää vastauksena aloitteeseen kirkon käyttöönottamiseksi joulunajan tilaisuuksiin, että Valkeakosken kirkon tilat pidetään suljettuna Valkeakosken kirkon purkamista koskevan päätöksen hallintoprosessin loppuun saakka.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

49 §
Seurakuntavaalien tulos

KN 22.11.2018,
Seurakuntavaalien ennakkoäänestys toimitettiin 6.-10.11.2018
ja varsinainen äänestyspäivä oli 18.11.2018.

Äänestysprosentti oli 15,5 %, ennakkoäänestysprosentti 9,2 %.
16 – 17 -vuotiaista äänesti naisista 10,0 % ja miehistä 8,1 %.

Vaalin tulos liitteessä.

Puheenjohtajan päätösehdotus:
Kirkkoneuvosto merkitsee seurakuntavaalien tuloksen tiedoksi ja esittää
sen kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto
merkitsee seurakuntavaalien tuloksen tiedoksi.

Vaalin tulos liitteenä.

Päätösehdotus:
Kirkkovaltuusto merkitsee seurakuntavaalien tuloksen tie-
doksi.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

50 §
Ilmoitusasiat

Seuraava kirkkovaltuuston kokous pidettäneen perjantaina 28.12.2018 kello 17.

Uusien luottamushenkilöiden tehtävään siunaaminen on Sääksmäen kirkossa jumalanpalveluksen yhteydessä 20.1.2019. Tämän jälkeen on Pappilanniemessä lounas, ja Kohtaamisia-valmennus yhdessä seurakunnan työntekijöiden kanssa. Tilaisuus päättyy klo 15.

Uuden kirkkovaltuuston ensimmäinen kokous pidetään torstaina 31.1.2019 klo 18 Valkeakosken seurakuntatalossa.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta

51 §
Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

KL 24 luvun mukainen muutoksenhakuosoitus.

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 19:15. Laulettiin yhdessä Maa on niin kaunis ja luettiin Herran siunaus.

Puheenjohtaja kiitti valtuutettuja ja seurakunnan työntekijöitä hyvästä yhteistyöstä kuluneella valtuustokaudella.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

VALITUSOSOITUS

Pykälät 42 - 51

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla ryhtyä julkisista hankinnoista annetun lain mukaiseen hakemusmenettelyyn, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 42, 43, 44, 45, 49, 50, 51
	Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 mom:n, Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusajan	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna Postiosoite: PL 640, 13111 Hämeenlinna Telekopio: 0295642269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi Kirkollisvalitus, pykälät 46, 47, 48	Valitusaika 30 päivää
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.		

Valituskirjelmä	Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen Valituskirjelmässä on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmän liitteet Valituskirjelmään on liitettävä <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys
------------------------	--

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

	<p>valitusajan alkamisajankohdasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valitus-asiakirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Lisätietoja	<p>Talusohtaja Eija Tuomioja, puhelin 0400 546 222, email eija.tuomioja@evl.fi</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinlain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2.000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus / hakemusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet